

Nagyvállalati szoftverfejlesztés Java alapon vizsga kérdések

Utoljára módosítva: 2020. április 17.

Készítette: Ráncsik Áron

Tartalomjegyzék

1. SOLID elvek nagyvállalati gyakorlatban	6
1.1. Mit jelentenek a következő fogalmak?	6
Encapsulation	6
Abstraction	6
Inheritance	6
Polimorphism	6
1.2. Milyen relációkat ismersz? Mi az a kompozíció?	6
Inheritance	6
Interface Implementation	6
Composition	6
Aggregation	6
Associacion	7
Dependency	7
1.3. Ismertesd a SOLID elveket	7
Single Responsibility	7
Open/Closed	7
Liskov substitution	7
Interface segregation	8
Dependency inversion	8
1.4. Mit jelentenek a következők?	8
Demeter szabály	8
Tell, don't ask principle	8
KISS	9
YAGNI	9
Immutable és Value objektum	9
2. Gyakori tervezési minták nagyvállalati gyakorlatban	9
2.1. Létrehozási (creational) tervezési minták	9
Builder pattern	9
Factory method	10
Static factory method	10
Singleton pattern	10
Abstarct Factory	10
Prototype pattern	10
2.2. Szerkezeti (structural) tervezési minták	10
Adapter pattern	10

Bridge pattern	11
Decorator pattern	11
Facade pattern	11
Proxy pattern	11
Composite pattern	11
Flyweight pattern	11
2.3. Viselkedési (behavioural) tervezési minták	11
Command pattern	11
Iterator pattern	12
Mediator pattern	12
Observer pattern	12
Strategy pattern	12
Template method	12
3. Verziókezelési stratégiák, git flow	12
3.1. Mik a verziókezelés előnyei?	12
3.2. Mit jelent az elosztott verziókezelés?	13
3.3. Milyen Git parancsokat ismersz?	13
3.4. gitk, .gitignore mire való?	13
gitk	13
.gitignore	13
3.5. Mit jelent a távoli repository?	13
Hogyan lehet kommunikálni vele?	13
3.6. Mi az a Pull/Merge request?	14
3.7. Mi a különbség a merge és a rebase között?	14
Merge	14
Rebase	14
Mikor melyiket érdemes használni?	14
3.8. Ismerted a tréning anyagban szereplő branching modellt	14
3.9. Milyen Git workflow-kat ismersz?	15
4. XML és JSON	16
4.1. XML fogalma	16
4.2. Mit jelentenek a következő fogalmak?	16
XML TAG	16
Attribútum	16
Jól formázott XML (well formed	16
XSD	16
Valid XML	17
4.3. Milyen XML feldolgozási módokat ismersz?	17

DOM parsing	17
Push parsing SaX / JAXP	17
Pull parsing StaX	17
4.4. Mi a JaxB?	17
5. Build eszközök, Maven	17
5.1. Mit jelent a build automatizálás?	17
Miért hasznos?	18
5.2. Mire való Maven esetén a pom.xml fájl?	18
Mit írunk bele?	18
Mit jelent a convention over configuration?	18
Mi az a fázis, plugin, goal, lifecycle?	18
6. Java keretrendszerek, a Spring alapjai	19
6.1. Mit jelent a dependency injection (DI)?	19
Milyen előnyei vannak?	19
Spring esetén milyen fajtaít ismered?	19
6.2. Mi a Spring bean?	19
6.3. Mi a Spring bean definíció (config)?	19
6.4. Mi a Spring bean-ek életciklusa?	20
7. Spring keretrendszer részletei, spring framework	20
7.1. Mit jelent Spring esetén autowire?	20
7.2. Mi az a BeanFactoryPostProcessor, Factory Bean?	20
7.3. Milyen konfigurációs módokat ismersz?	20
XML	20
Java	21
Annotáció	21
Melyiknek mik az előnyei, hátrányai?	21
8. Adatelérési eszközök (JDBC)	21
8.1. Mire való a JDBC API?	21
Miért nem kényelmes a használata?	21
Milyen kiegészítést ad a Spring a használatához?	21
9. Fejlett adatelérési eszközök (jpa, spring data)	21
9.1. Mire való a JPA?	21
9.2. Mit jelent a configuration by exception?	22
9.3. Milyen főbb annotációkat ismersz?	22
@Entity	22

@Id	22
@Column	22
@Basic LAZY	22
@Enumeration	22
@Temporal	22
9.4. Hogyan valósítható meg reláció a JPA segítségével?	22
Single-valued associations	22
Collection-values associations	22
9.5. Milyen módokon támogatja az öröklődést a JPA	22
Single table	22
Join table	22
Table per class	22
9.6. Mi az a Spring Data	23
Milyen szolgáltatásokat ad a JPA-hoz képest?	23
10. Webfejlesztés – web alapok, servlet, jsp	23
10.1. Mi a különbség egy webszerver és egy alkalmazáserver között? . .	23
10.2. Hogyan épül fel egy HTTP request és egy response?	23
10.3. Mire való a servlet és a JSP?	23
Servlet	23
JSP	23
10.4. Mire való a web.xml?	23
10.5. Mire jók a Scope-ok?(application, session, request)	24
request	24
application	24
Session	24
10.6. Mire jó egy cookie?	24
11. Webfejlesztés - spring boot és spring mvc alapok	24
11.1. MVC fogalma	24
11.2. Spring MVC project létrehozása Spring Boot segítségével	24
11.3. @Controller feladata	25
11.4. Tipikus MVC hívási lánc	25
11.5. Security konfigurálása MVC segítségével (login form, WebSecurity- ConfigurerAdapter)	25
11.6. Mi az a MockMVC?	25
12. Webfejlesztés –java alapú webes technológiák, spring mvc	25
12.1. Többretegű alkalmazás tipikus felépítése	25
12.2. @Controller request mapping	25

12.3. request processing lifecycle	26
12.4. Data binding	26
12.5. Spring taglib	26
12.6. Form-ok létrehozása	26
12.7. CSRF védelem	26
12.8. REST fogalma	27
Megvalósítása Spring MVC segítségével	27

1. SOLID elvek nagyvállalati gyakorlatban

1.1. Mit jelentenek a következő fogalmak?

Encapsulation Egységbezárás, az adatok és a rajtuk végzett műveleteket, OOP esetén osztályokba zárjuk.

Abstraction Elhagyunk a kontextus számára nem fontos dolgokat, és csak az adott feladat számára lényeges információ kivonattal dolgozunk.

Amit nyerünk:

- Komplex dolgok egyszerű kezelése
- Modellezés
- Duplikáció elkerülése

Inheritance Öröklődés. Legerősebb kapcsolat két osztály között.

Előnyei:

- Kód újrafelhasználás.
- Modellezésben: általánosabb dolgokat ki lehet szervezni őssztályba
- Őssztály több, független kiterjesztésére alkalmas.

Polimorphism Többalakúság. Különböző típusok egy interfaceként való kezelése.

Megvalósítása:

- Függvény túlterhelés.
- Generikus programozás.
- (OOP) függvény felülírás leszármaztatottban.

1.2. Milyen relációkat ismersz? Mi az a kompozíció?

Inheritance Öröklődés. lásd: 1.1

Interface Implementation Interface implementáció. Hasonló az öröklődéshez, de gyengébb a kapcsolat. Interface nem tartalmaz implementációt.

Composition Mező, attribútum egy osztályban. Egy osztály egy másik osztályra hivatkozik. Létrehozás és megszüntetés is a létrehozó osztály feladata.

Aggregation Mező, attribútum egy osztályban. Egy osztály egy másik osztályra hivatkozik. Az osztály csak használni tudja ha kap egy példányt. Nem tartozik a felelősségébe a példány létrehozása.

Associacion Mező, attribútum egy osztályban. Egy osztály egy másik osztályra hivatkozik. Az osztály **opcionálisan** csak használni tudja a másik objektumot, de ha null lenne a hivatkozás akkor is működőképes marad nélküle.

Dependecy Egy osztály módosítása esetlegesen kihathat egy másik osztály módosítására. Egy osztály dependál, ráépít, támaszkodik egy másik osztályra.

1.3. Ismertesd a SOLID elveket

Single Responsibility Egy osztálynak egy felelőssége legyen. És ez a felelősség lehetőleg ebben az egy osztályban legyen egysége zárva.

Egy osztálynak egy oka legyen a változásra.

Előny:

- Könnyebben lehet kezelni az osztályokat változó környezetben. Robusztus.
- Kisebb lesz a kohézió egy osztályon belül. A felelősségek szétválaszthatóak lesznek.

Open/Closed Osztályok, entitások lehetőleg legyenek nyitottak a bővítésre és zártak a módosításokra.

Zártság célja, hogy az osztályok módosítását elkerüljük. Arra törekszünk ne keljen az osztályt módosítani.

Nyíltság: Arra törekszünk, hogy bővítés esetén minimális módosításra legyen szükség.

Megoldás: Használjunk absztrakciót.

Liskov substitution Liskov féle helyettesítési szabály. Leszármaztatott osztály csak olyan módosításokat csinálhat ami nem változtatja az őosztály felelősségét és működését. A leszármazott osztály példány helyettesíthető legyen az őosztály példánnyal. Ha őosztályként tekintek egy leszármaztatott osztályra nem szabad, hogy különbséget lássak, továbbra is működjön úgy ahogy egy őosztály példány is működne. Feltételek:

- **Metódus szignatúrák egyezése** (Java nyelvben alap).
- **Preconditions.** Paraméterként átadott adatokkal kapcsolatos elvárások megtartása, csak erősíteni lehet. Pl. ha őosztály működik null paraméterrel a akkor a leszármaztatott is működjön.
- **Postconditions.** A visszaadott eredmény nem szegheti meg az őosztály által nyújtott garanciákat.

- **Invariánsok.** Ilyen értéket nem módosíthatjuk meg. Pl. Ha az őosztály egy értéket nem módosított egy bizonyos metódus hívásra akkor lehetőleg a le-származott se módosítsa azt.
- **History constarint.** A leszármazott nem módosíthatja olyan formában a belső állapotot ami megzavarja az őosztály működését.

Interface segregation Klienseket nem kéne olyan függőségekre kényszeríteni ami-re nincs szükségük. Pl. Interface rengeteg metódussal, de ebből csak néhányat szeretnénk használni. Szerep alapú interfacek legyenek.

C++ esetén: header interface helyett szerep interface. Lustaságból lehetne a header fájl interface-nek használni, de ne tegyük ezt.

Előny:

- Kevésbé lesz egybefüggő a kód.
- A változásokra kevésbé lesz érzékeny az implementáló kód.

Dependency inversion Magas-szintű moduloknak nem lenne szabad függeniük az alacsony-szintű moduloktól. Mind kettőnek absztrakcióktól kellene függeniük.

Régi szokás (volt) magas-szintű modulokat alacsony-szintű modulokra építeni. Ehelyett sokkal jobb, ha egy absztrakciós réteget hozunk létre a magas- és az alacsony-szintű réteg közé, tehát interfaceektől függjenek. Egy magas-szintű modul alacsony-szintű függőségeit pedig konstruktoron keresztül oldjuk fel.

Ebben az esetben viszont az a kérdés merül fel, hogy a függőségeket melyik rétegben példányosítsunk, erre megoldás az Inversion Of Control (röviden IoC) container. bővebben: 6.1

1.4. Mit jelentenek a következők?

Demeter szabály Egy objektum "A,, kérhet szolgáltatásokat (metódus hívással) "B,, objektumtól, de "A,, objektumnak nem kéne "B,, objektumot csak kihasználva "B,, től elkérnie egy másik "C,, objektumot, hogy aztán az "A' a "B,, -n keresztül, "C,, -től kérjen szolgáltatásokat. Ebben az esetben "A,, ismeri a "B,, belső szerkezetét és ez nem jó.

Előny:

- Rejtett függőség elkerülése.
- Kezelhetőbbé adaptálhatóbbá válik az osztály.

Tell, don't ask principle Ha egy objektum több hívás végez egy másik objektumon egymás után, egy feladat elvégzésére akkor azt a másik objektumot "kérdezgeti",

ehelyett, a másik objektum egy metódushíváson keresztül kiszolgálhatnánk a hívó kódot.

Mondjuk meg egy objektumnak, hogy mit csináljon, ne pedig az adatait kérdezzük le, hogy utána megcsináljuk.

KISS Keep it simple stupid. Amennyire lehet egyszerűsítsünk, ne bonyolítsuk feleslegesen a kódot.

YAGNI You ain't gonna need it. Ne fejlessz olyan dolgok amire nem lesz szükség.

Immutable és Value objektum Immutable: (C# esetén megfeleltethető a primitív, egyszerű típus) nem megváltoztatható objektum. "final,, mező. Szálbiztos, egyszerűen érthető, de módosításhoz le kell másolni

Value: (C# esetén referencia típus) Referencia értéket tárolunk. Pl. Egyenlőséget belső állapot alapján vizsgáljuk pl. String equals

2. Gyakori tervezési minták nagyvállalati gyakorlatban

Tervezési minta egy bevett gyakorlat, sok év programozói tapasztalat alapján kialakult jó szokások, bevett megoldások, minták. Adott problémát, mintát felismerve egy "best practise", hogyan kell ezt megoldani.

2.1. Létrehozási (creational) tervezési minták

Célok:

- Egységbe zárni azt az ismeretet ami a létrehozáshoz kell, pl. az objektum belső felépítését pl. más objektumokra hivatkozását szeretnénk egyetlen helyen kezelni. Később csak ezen az egy helyen kell majd módosítani.
- El akarjuk rejteni egy osztály konkrét implementációját.

Pl. Sok osztályban inkább csak egyetlen létrehozó osztálytól akarunk függeni, mint sok sok létrehozást duplikáltan létrehozni a sok osztályban.

Objektum vagy osztály alapú kategóriái vannak.

Builder pattern Az objektumot felépítését a reprezentációjától szeretnénk elkülöníteni. A builderben "beállító „ metódusok és egy "build „ metódus van. A builder Kompozícióval hozza létre a kívánt osztályt. Egy osztálynak lehet több buildere ezeknek kell egy közös builder ősük.

Factory method Készítsünk egy létrehozó osztály interfacet és az ebből leszármaztatott osztályok döntsék el hogy milyen konkrét példányt készítenek. Virtuális konstruktor. Van egy osztály legyen "F,, ami (egy metódusa) létrehoz egy objektumot, de ez a metódus visszatérésként absztrakt osztályt interfacet ad vissza, de "F,, osztály leszármazottai ezt felül definiálják és más más konkrét implementációval térnek vissza.

Static factory method Az osztálynak csak privát konstruktora van, de van egy statikus pl. "newInstance" metódusa amivel létre tud hozni magából egy példányt. pl. Calendar osztály. pl. Ha új szálat akarunk indítani egy konstruktorban ami nem jó, mert akkor még nincsenek a mezők inicializálva, ehelyett, ezzel a mintával ezt megoldhatjuk.

Singleton pattern Azt szeretnénk, hogy egy osztályból egyetlen példány készüljön, de ehhez szeretnénk globális hozzáférést biztosítani. Statikus létrehozó metódus mindig ugyanazzal a példánnyal tér vissza. Többszálú környezetben figyelni kell a konkurens hozzáférés helyes megvalósítására. Általában előbb-utóbb több példányra lesz majd szükség, ezért érdemes ezt olyan keretrendszerre bízni ahol könnyen leváltható ennek a mintának a használata.

Abstarct Factory Factoryt gyártó factory, termékcsaládok legyártására.

Prototype pattern Felkonfigurált objektumot másolással bővítjük (tipikusan JS) Deep copy = rekurzívan minden kompozit osztályt adattagjaival együtt lemásolunk. Shallow copy = a hivatkozott osztálynak csak a hivatkozását másoljuk így a másolat és az eredeti osztály is ugyanarra az osztályra fog hivatkozni.

2.2. Szerkezeti (structural) tervezési minták

Hogyan érdemes strukturálni az objektumainkat. Kisebb objektumokat szeretnénk egy komplexebb feladat elvégzésére össze strukturálni.

Cél:

- Flexibilis kód.
- Változásra való felkészülés.

Ezek a minták jellemzően delegációra és kompozícióra építkeznek.

Adapter pattern Az adapter kényszerhelyzetet orvosol. Pl egy interface és egy implementációt nem illik össze akkor középük rakunk egy adaptert. Meglévő meg-

oldást adaptálunk saját használatra. Az adapter általában kompozit kapcsolattal hivatkozik az adoptálandó objektumra.

Bridge pattern Válasszuk szét az absztrakciót az implementációtól. Az ötlet hogy öröklés helyett kompozícióval hivatkozzunk az implementációra. Futásidőben lehet cserélni az implementációt. Absztrakció csak továbbít. Az öröklés hátrányaitól megszabadulunk. Ha egy környezetben függetlenül módosul az absztrakció pl. a hogy mit várnak el a kliensek, és a az implementáció, hogy ezt hogyan valósítjuk meg akkor érdemes használni. pl. sql.DriverManager

Decorator pattern Plusz felelősséggel szeretnék dinamikusan bővíteni az osztályt. pl. streamek egymásba ágyazása.

Facade pattern Egységes, egyszerű hozzáférést biztosít egy bonyolult alrendszerhez. Egy interfce, több interface számára egy alrendszerben. Magasabb szintű hozzáféréssel egyszerűbbé teszi az alrendszer használatát. pl. JPA, rétegek közötti kommunikáció könnyítésére használják.

Proxy pattern Helyettest biztosítunk egy objektumra. Pl. Hozzáférés kontrollálására használjuk. Közös interface. Általában csak továbbít plusz funkciót nem végez. pl. Lazy loading.

Composite pattern Rész egész viszony leképezésére van pl. xml DOM. rekurzív használata.

Flyweight pattern Optimalizációs céllal jött létre. Ha egy objektumra gyakran szükség van, és sokat nyerhetünk azzal ha több kliens is ugyanazt az objektumot használja.

2.3. Viselkedési (behavioural) tervezési minták

Objektumok közötti kommunikációt és az összetett felelősség felosztását szeretnénk megtenni. Laza kapcsolatot szeretnénk, ezért főleg kompozíciót fogunk használni.

Command pattern Egy kérést ne metódus hívás jelképezzen, hanem zárjuk a kérést egy objektumba. Szétválaszthatjuk a hívás és a végrehajtást. Fontossági sorrendet alakíthatunk ki. Kérés sorokat hozhatunk létre (batch) és visszavonási műveletet valósíthatunk meg.

Iterator pattern Kollekcio elemeihez szeretnénk úgy hozzáférést biztosítani, hogy ne kelljen felfedni a kollekcio belső szerkezetét. External: Iterátor készül egy kollekciohoz. Az iterátor belelát az kollekcioba, általában belső osztály. Pl hashmap esetén nem lehet elkerülni a használatát.

Mediator pattern Sok-sok objektum kommunikál egymással valamilyen gráffal ez leírható. Ahelyett hogy, az összes objektum ismerje az összes másik objektumot, jól jöhet egy mediátor, közvetítő aki a objektumok közti kommunikációért felelős. A mediátort mindenki ismeri, a mediátor pedig ismeri az összes kommunikálni kívánó osztályt. És az objektumok ha egymással akarnak kommunikálni akkor a mediátorhoz fordulnak.

Observer pattern Több-több kapcsolat objektumok közötti kommunikációban. Ha egy objektum állapota megváltozik akkor ez az objektum minden erre a változásra feliratozott objektumot értesít a változásról.

Strategy pattern Definiálunk egy algoritmus családot, különböző algoritmusokat egységbe zárjuk és így egymással felcserélhetővé tesszük az algoritmusokat. pl. Layout manager. Közös interface az összes támogatott algoritmusoknak. Egy kontextusból tudja az algoritmus a számára szükséges adatokat megszerezni. Nagyon hasonló osztályok esetén, amiknek a viselkedése csak kicsit különbözik, akkor érdemes használni, kódismétlés elkerülésre.

Template method Vázlat adunk egy algoritmusra és a leszármazottak, és a leszármazottak csak egy-két lépést felül definiálnak, de a vázlat megtartják. Öröklést használunk.

Pl. servlet.

Final metódus legyen amit nem lehet felüldefiniálni, de amit kell azt absztrakt metódusba rakjuk.

3. Verziókezelési stratégiák, git flow

3.1. Mik a verziókezelés előnyei?

Változtatások nyilvántartása: ki, mikor, mit változtatott. Korábbi állapot megtekintése, visszatérés rá.

3.2. Mit jelent az elosztott verziókezelés?

A lényeg, hogy nem egy központi helyen vezetjük adatok változtatását. Változtatások lokális kezelése mások megzavarása nélkül. Egy gépen is megtalálható a teljes változás követés összes változata.

3.3. Milyen Git parancsokat ismersz?

- config
- init
- clone
- status
- add
- commit
- push/pull
- branch
- checkout
- merge
- rebase
- reset

3.4. gitk, .gitignore mire való?

gitk Grafikus program githez ami a commitokat és brancheket tudja megjeleníteni.

.gitignore Ebben a fájlban felsorolhatjuk a verziókezelésből ignorálni kívánt fájlok nevét. Csak arra a mappába és annak almappáira vonatkozik ahol létrehozzuk.

3.5. Mit jelent a távoli repository?

Az a kitüntetett repo amihez hozzá tud férni több munkatárs is arra használják, hogy lokális módosításaikat szinkronizálják. Általában szolgáltató adja pl. Github, Gitlab, BinBucket

Hogyan lehet kommunikálni vele? git remote add távoli repository hozzáadása lokális repohoz, cloneozáskor megtörténik automatikusan. majd pl. a lokális master branch trackeli a remote master branchet. Pull és push segítségével lehet műveleteket végezni, kommunikálni.

3.6. Mi az a Pull/Merge request ?

Mind kettő jelentése: Egy fork branch vissza mergelése az eredeti repóba.

Nem a git , hanem a git menedzselő alkalmazás része ez a funkció. GitHub: pull request, GitLab: merge request. Csak a nevük különbözik.

3.7. Mi a különbség a merge és a rebase között ?

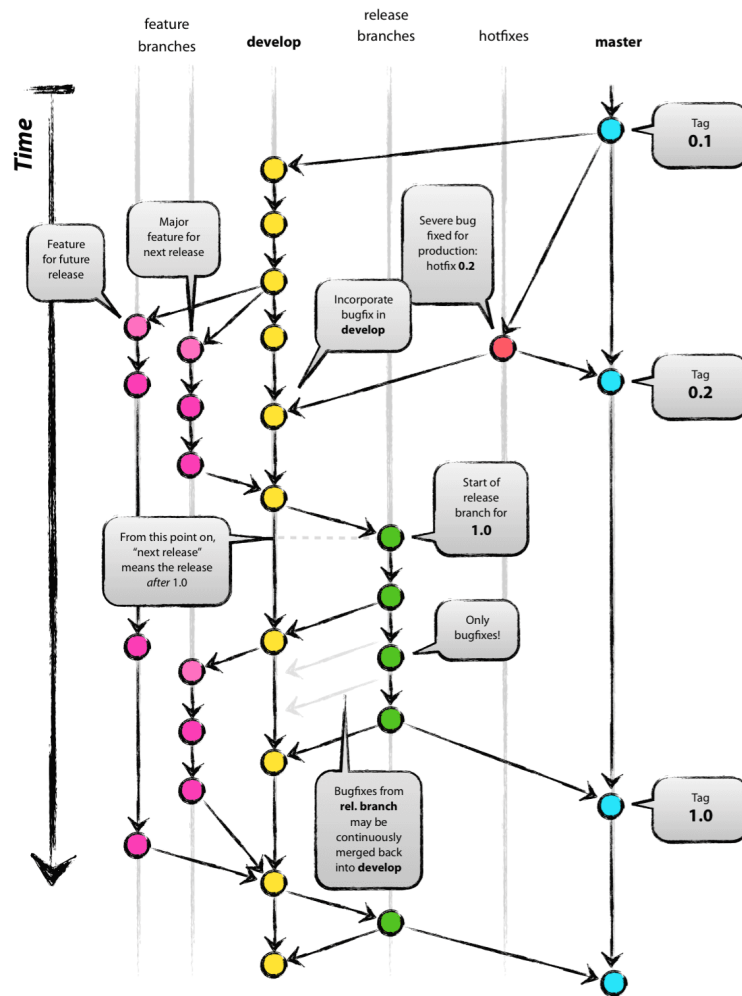
Merge Két ág összefűzése, a két ág külön külön megmarad és egy merge committal kerül egybe.

Rebase Egy ág összes commitját átmozgatjuk egy új ágba.

Mikor melyiket érdemes használni? Erről vallásháborúk vannak. A rebase akkor jó, ha lineáris commit historyt szeretnénk. Általában ha egy kisebb 1-2 fős csapat dolgozik, egy feature branchen akkor ott rebase-t használhatnak, **de közös megosztott branchen nagyon nem ajánlott a használata.** Merge együtt tartja az összetartozó commitokat, de az linearitás sérül, én merge párti vagyok.

3.8. Ismerted a tréning anyagban szereplő branching modellt

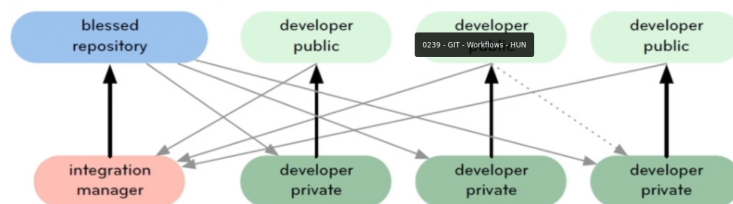
master, develop, feature, release, hotfix

3.9. Milyen Git workflow-kat ismersz ?

- Egyszerű egy közös központi repoba pusholás.
- Integration-manager workflow

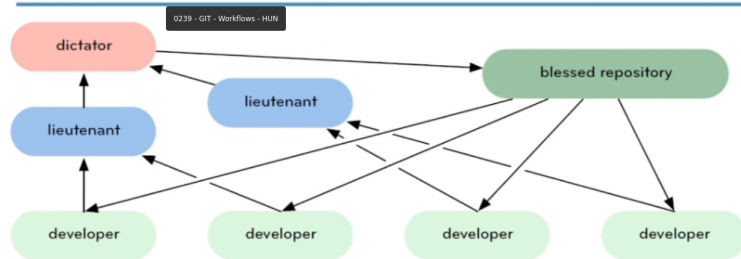
Integration-manager workflow

Integration manager-en keresztül lehet a fő repot módosítani.

- Diktátor workflow

Dictator and Lieutenants Workflow

4. XML és JSON

Dokumentum leíró nyelvek.

4.1. XML fogalma

eXtensible Markup Language

4.2. Mit jelentenek a következő fogalmak?

XML TAG Egy elem a fa szerkezetben. pl.

```
<button>b</button>
```

Attribútum Egy elemnek lehet tulajdonsága. De a gyerekelem jobban bővíthető, módosítható. pl.

```
<button attr="asd">b</button>
```

Jól formázott XML (well formed)

- Nyitótag lezárása kötelező.
- Elemek lezárásának sorrendje a nyitás sorrendjével (fordítottn) egyezzen, ne legyen overlap.
- Egy gyökér elem legyen.
- Attribútumok értékek legyenek kódolva. Védett karakterek.
- Egy attribútum kétszer ne legyen megadva.
- Komment és tag nem keresztezheti egymást.

XSD XML Séma Definíció

Egy leírás tervrajz arra hogy hogyan kell kinéznie, milyen tageket attribútumokat tartalmazhat egy dokumentum ami a adott sémát megvalósítja. A séma készítéshez is van egy séma.

Valid XML Egy adott sémának való megfelelés.

4.3. Milyen XML feldolgozási módokat ismersz?

JaxP java API for XML processing

DOM parsing Egész XML dokumentumot a memóriában kezeli, nagyon kényelmes, de sok memóriát használ. Véletlenszerű hozzáférés az összes elemhez, módosítani lehet a fát.

Push parsing SaX / JAXP Egyszer végig fut a dokumentumon és eseménykezelők definiálásával lehet kezelni. Read-only, lineáris bejárás, nincs random hozzáférés. Eseményeket kapunk a parsertől, hogy milyen elem jött, majd eldönthetjük, hogy azzal mit akarunk csinálni.

Pull parsing StaX Hasonló események mint Push esetén. Plusz cursorral iterátorral lehet mászkálni. Read-only, lineáris bejárás, nincs random hozzáférés. Ezek eddig túl alacsony-szintűek.

4.4. Mi a JaxB?

Java API for XML binding. Kényelmes, ezt szeretjük használni. Marshal: Java object to XML Unmarshal: XML to Java object. Kell xml kell séma és fel kell annotálnia az osztályunkat.

xjc sémából osztály generál annotálva.

5. Build eszközök, Maven

Apache Maven is a software project management and comprehension tool. Based on the concept of a project object model (POM), Maven can manage a project's build, reporting and documentation from a central piece of information.

5.1. Mit jelent a build automatizálás?

A buildelést nem manuálisan végezzük, hanem van erre egy program, szkript vagy eszköz amit elindítva megcsinálja ezt automatikusan.

Miért hasznos? A manuális buildből származó emberi hibákat letudjuk csökkenteni. Bonyolult build folyamatok kód generálást is használnak pl DAO, ezekhez konfigurációkat interfaceket használnak, ezeket becsomagolják, ez rengetek munka lenne kézzel. Ennek a segítségével megvalósítható a continuous integration (CI). Ha új kódot írunk egyből ellenőrizhetjük CI segítségével, hogy minden okés-e, és nem kell megvárni a release-t.

5.2. Mire való Maven esetén a pom.xml fájl?

Egy projekt teljes leírását tartalmazza. Projekt Objektum Mapping.

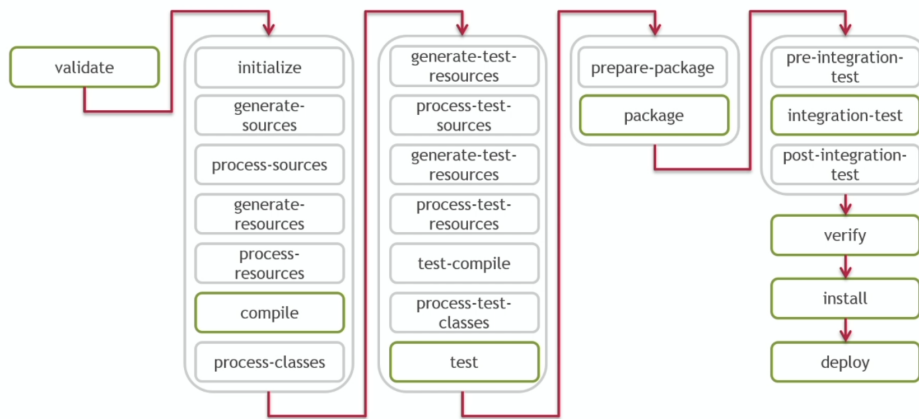
Mit írunk bele?

- Verzió
- Group id
- Artifact id
- Java könyvtár függőségek.
- Modul függőségek.
- Esetleges ősz modulból való leszármazás.
- Repository kezelés

Mit jelent a convention over configuration? Egy maven config alapértelmezetten a már mindenki által ismert, kialakult szokás alapján van beállítva és csak az ettől való eltérést kell megadni deklaratív formában.

Mi az a fázis, plugin, goal, lifecycle? A Maven életciklusa a következőképp írható le:

Vannak nagy fázisok. A fontosabbak: validáció -> compile -> test -> package -> integration-test -> verify -> install -> deploy PI. A compile fázisban a compiler plug-int használjuk. A compiler plug-innak vannak góljai. pl. compile goal vagy test-Compile goal.

6. Java keretrendszerek, a Spring alapjai

6.1. Mit jelent a dependency injection (DI)?

"Függőség beinjektálás." Keretrendszer végzi. A DI a IoC egy konkrét megvalósítása.

Milyen előnyei vannak?

- A függőség létrehozásának felelősségétől megkíméljük a DI-t használó osztályt.
- A létrehozás egy helyen van leírva, így könnyen módosítható később, mert nincs kód duplikáció.
- Singleton minta könnyen használható.

Spring esetén milyen fajtáit ismered?

- Konstruktor paramétereket,
- Settert,
- vagy mezőt is lehet injektálni, de nem javasolt.

6.2. Mi a Spring bean?

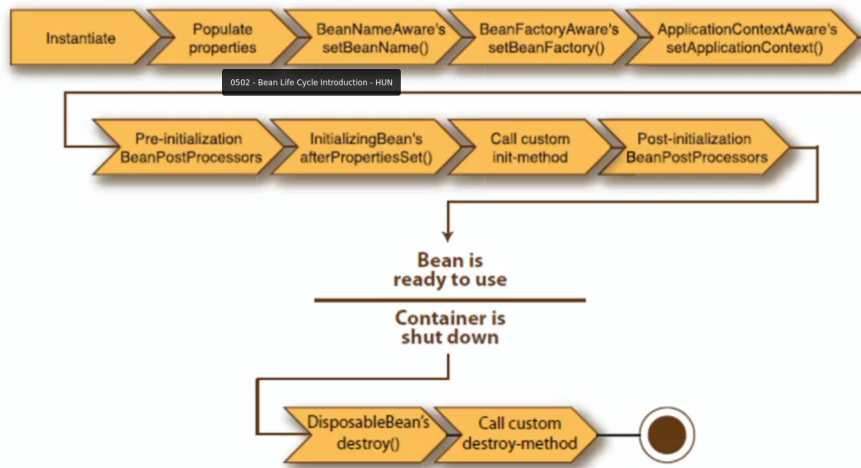
Olyan java objektum aminek a létezéséről a Spring tud, és Spring IoC konténer kezeli (pl. létrehozza, stb.).

6.3. Mi a Spring bean definíció (config)?

Egy leírás egy konkrét bean objektumra, ami alapján a Spring létre tudja hozni ha szükséges konkrét beaneket objektumokat. Függőségeket is itt lehet megadni.

6.4. Mi a Spring bean-ek életciklusa?

- Inicializáció
- Használat
- Megszüntetés

Pl.

Singleton (alapértelmezett): A beanből egy példány jön létre.

Prototype: Mindig amikor szükséges újat hoz létre a bean definíció alapján.

7. Spring keretrendszer részletei, spring framework

7.1. Mit jelent Spring esetén autowire?

Egy annotáció, aminek a segítségével tudunk függőséget beinjektálni oda ahova a kiteszük. Bean (config) definícióban lehet használni.

7.2. Mi az a BeanFactoryPostProcessor, Factory Bean?

PostProcessor: lefut a bean életciklus lépései között, ennek a segítségével hozzá lehet adni kiegészítő kódokat a bean életciklushoz. Ezzel lehet Beant proxyzni, wrap-pelni kiegészíteni, dekorálni. Factory Bean: Spring megvalósítása a factory method viselkedésnek.

7.3. Milyen konfigurációs módokat ismersz?

XML Egy séma alapján lehet XMLben Beaneket definiálni.

Java Java osztály @Configuration nnotációval ellátva @Bean annotált metódusokkal lehet Beaneket létrehozni.

Annotáció DI is megvalósítható a komponenseken, belül annotációval így nem kell elkülönített config fájl ennek kezelésére.

Melyiknek mik az előnyei, hátrányai? Annotációval nem lehet mindent megcsinálni kicsit szétszórtabbá teszi a konfigurációt, de így is sokkal kényelmesebb mint az XML. Java konfiguráció is sokkal kényelmesebb mint az XML, és mindent meg lehet vele csinálni. XML alapú konfiguráció, régi módszer, mindent meg lehet vele csinálni, fordítás nélkül lehet módosítani ennyi az egyetlen előnye.

8. Adatelérési eszközök (JDBC)

8.1. Mire való a JDBC API?

Különböző adatbázisokhoz való csatlakozásra, adatküldésre és fogadásra használjuk. DriverManager kiválasztja a megfelelő drivert a választott adatbázishoz (url alapján), és létrejön a kapcsolat. Csinálunk egy statementet amin tudunk queryt futtatni. A query futtatásának eredménye ResultSet lesz.

Miért nem kényelmes a használata? Hibakezelés macerás: vendor specifikus hibakódokat ad csak vissza. CheckException, Resource bezárás kell.

Milyen kiegészítést ad a Spring a használatához?

- DAO support: különböző megvalósítások egységes kezelése.
- JdbcTemplate: DAO support JDBC fölé csak a lényeges queryt kell megírni a többit elintézi.
- Egységes exception hierarchia, csak runtime exception.

9. Fejlett adatelérési eszközök (jpa, spring data)

9.1. Mire való a JPA?

JPA egy szabvány amit lehet implementálni. Pl. konkrét implementációja a hibernate. Java persistent API

Cél: objektumok és relációik perzisztenssé tétele az adatbázisba.

9.2. Mit jelent a configuration by exception?

Egy csomó alapértelmezett beállítás van pl. tábla neve az osztály neve lesz stb. és csak ezektől való eltérést kell konfigurálni.

9.3. Milyen főbb annotációkat ismersz?

@Entity Annotált osztály entitás lesz.

@Id Annotált mező lesz a primary key.

@Column Annotált mező oszlop neve állítható.

@Basic LAZY Betöltés csak hivatkozás esetén.

@Enumeration Enumot el tud tárolni, string vagy szám alapján.

@Temporal Date esetén lehet időt vagy dátumot vagy timestampet tárolni.

9.4. Hogyan valósítható meg reláció a JPA segítségével?

Single-valued associations Én hivatkozok **egy** másik entitásra, ha csak én akkor **@OneToOne**, ha rajtam kívül más is **@OneToMany** annotáció kell.

Collection-values associations Ha nálam egy kollekció és azokra csak én hivatkozok akkor **@ManyToOne** ha azokra más is hivatkozhat akkor **@ManyToMany** annotáció kell.

9.5. Milyen módokon támogatja az öröklődést a JPA

Single table Egy nagy táblában az összes leszármazott plusz egy mező, hogy milyen típusú az rekord.

Join table Összerakja külön táblákkal kibővíti az ösosztályt.

Table per class Ösosztály mezői plusz az új mezők külön táblákban.

9.6. Mi az a Spring Data

Még magasabb szintű adatbázis támogatás. pl. Spring Data JPA. Interface alapú programozás modell. Metódus név alapján generál implementációt. Deklaratív lekérdezés lefuttatás.

Milyen szolgáltatásokat ad a JPA-hoz képest? Repo build JPA alapján. Type-safe JPA lekérdezés. Transparent. Lekérdezés validáció bootstrap (spring épülés) közben.

10. Webfejlesztés – web alapok, servlet, jsp

10.1. Mi a különbség egy webszerver és egy alkalmazásszerver között?

Webszerver kifejezetten HTTP tartalom kiszolgálására van. Alkalmazás szerver képes HTTP tartalmat kiszolgálni, de nincs megkötve csak erre pl. FTPt is kiszolgálhat.

10.2. Hogyan épül fel egy HTTP request és egy response?

- URL
- metódus típus: GET, POST, PUT, DELETE, stb
- Header: pl. content/type, agent, session stb.
- Paraméterek: get, post formában key-value párok.

10.3. Mire való a servlet és a JSP?

Servlet Egy API. Ennek egy implementációja pl. a tomcat, glassfish. Az az API ami a hálózattal való kapcsolattartást definiálja.

Servlet egy web komponens amit a szerverre deployolunk hogy dinamikus weboldalk készítsünk.

JSP JavaServer Pages. Egy HTML szerű leírása az oldalknak, dinamikus adatok által vezérelt alkalmazást lehet a segítségével készíteni. Servletre épül és servletre fordul.

10.4. Mire való a web.xml?

A szerver bejövő request kezelését lehet benne konfigurálni.

10.5. Mire jók a Scope-ok?(application, session, request)

request Beant készít egy request erejéig.

application Beant készít a webszerver kontextus életciklusába.

Session Beant készít ami a session létezéséig fog létezni.

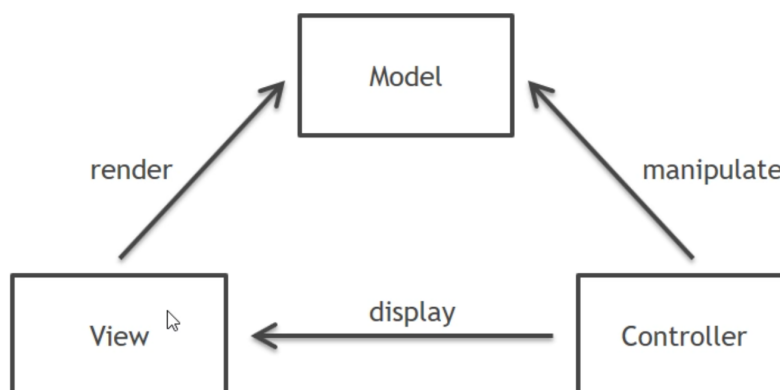
10.6. Mire jó egy cookie?

Kliens oldalon el tudunk benne tárolni kulcs-értékpárok formájában adatokat. Amik böngésző újraindítás esetén is megmaradnak. pl session id. tárolása.

11. Webfejlesztés - spring boot és spring mvc alapok

11.1. MVC fogalma

Model, View, Controller. Egy minta. Három aspektus, modul, réteg. View ismeri a modelt. A Controller is ismeri a modellt. A Controller ismeri a viewt is.

11.2. Spring MVC project létrehozása Spring Boot segítségével

A spring boot egy eszköz ami arra lett kitalálva, hogy spring mvc frameworköt használó alkalmazást lehessen készíteni gyorsan. Azonnali konfigurációkat tartalmaz, Spring alapú alkalmazás elindításához. stb.

11.3. @Controller feladata

Megkapja a requestet, készít egy modellt és egy megjelenítésnek tovább adja.

11.4. Tipikus MVC hívási lánc

JSP -> controller -> service -> repository -> domain

11.5. Security konfigurálása MVC segítségével (login form, WebSecurityConfigurerAdapter)

Egy Spring modul aminek a beiktatásával az oldalt elérését belépéshez köthetjük. Egy kijelölt Login és Register oldalak elvégzik az autentikációt. A Spring security pedig alapvető fontos biztonsági beállításokat, nem engedi az oldal elérést autentikáció nélkül.

11.6. Mi az a MockMVC?

MVC kérés-válaszokat lehet vele tesztelni. A tesztelés céljára konfigurálja fel az MVC-t (nem kell teljesen).

12. Webfejlesztés –java alapú webes technológiák, spring mvc

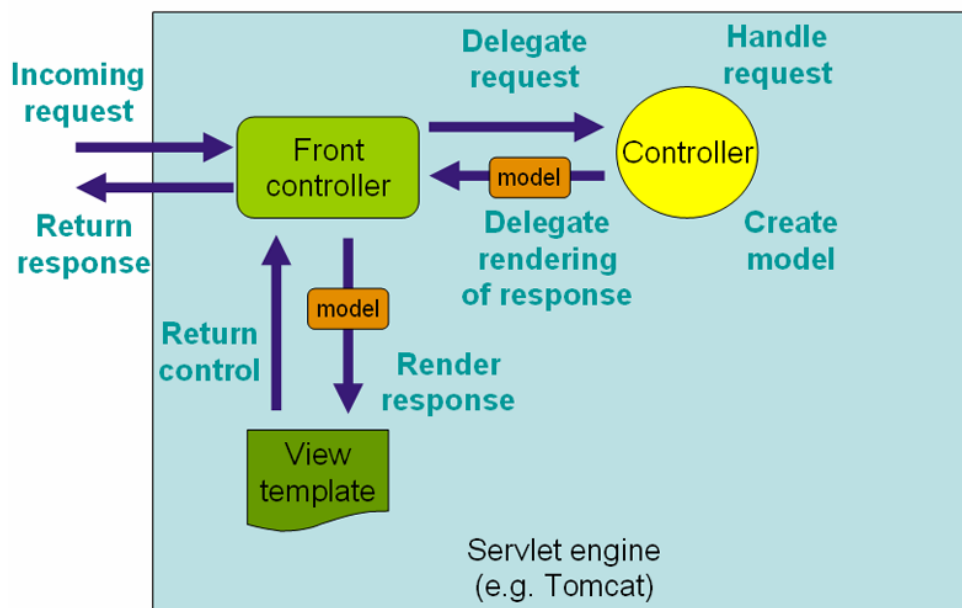
12.1. Többrétegű alkalmazás tipikus felépítése

- Web
 - JSP
 - Controller
 - Model
- Service
- Repository
- Domain

12.2. @Controller request mapping

Egy kontroller tipikusan egy request kezelésére van. A request mapping meghatározza, hogy milyen requesteket kezeljen a kontroller.

12.3. request processing lifecycle

12.4. Data binding

Adatkötés. request paramétereket név alapján domain objektumra tudja kötni.

12.5. Spring taglib

Egy JSPben használható könyvtár. pl. Két irányú adatkötést tud készíteni egy Spring form és data objektum között.

12.6. Form-ok létrehozása

Spring form tag használata után elérhető.

```
<% taglib prefix="form" uri="..." %>
<form:form ... >
```

12.7. CSRF védelem

Egy példa:

A böngészőben az egyik tabon be vagyunk jelentkezve a Bankba, és egy másik tabon mondjuk facebookon valaki készít egy gombot ami a háttérben a következő linket nyitja meg: `bank.hu/utalas?ide=123&ennyit=9999` akkor mivel be vagyunk lépve csak egy másik tabon akár le is futhatna kérés, ez ellen akarunk védelmet, hogy a

mi alkalmazásunkat, még ha be is van lépve, ilyen linkekkel ne lehessen utasíthatni más oldalak által.

12.8. REST fogalma

Representational state transfer. Architektúra stílus. Egy köteg megszorítás egy web-szolgáltatás elkészítésére, ha ezeket a megszorításokat betartjuk akkor az alkalmazásunkat APIt RESTful-nak nevezhetjük. HTTP protokollra épül. Alternatíva a SOAP-ra.

Megvalósítása Spring MVC segítségével @RestController annotáció segítségével, de a megszorításokat nekünk kell betartani.